

Регистър на имуществените отношения на съпрузите

ст.ас.Анастас Георгиев

Changed socio-economic conditions forced the creation of a new regime of property relations of spouses. The new Family Code, promulgated. SG. br.47 of June 23, 2009, amend. SG. br.74 of September 15, 2009, effective October 1, 2009, launched a major reform of property relations of spouses. Were identified three different modes for its legal significance of property relations: the legal regime of community, legal regime of Diversified and contractual arrangements. Create a record of the property relations of spouses in the Registry Agency. The register shall marital agreements and arrangements chosen by the spouses of property relations.

Въведение:

Променените обществено - икономически условия наложиха създаването на нов режим на имуществените отношения на съпрузите. Новият Семейен кодекс, обн. ДВ. бр.47 от 23 юни 2009 г., изм. ДВ. бр.74 от 15 септември 2009 г., в сила 1 октомври 2009 г., постави началото на важна реформа в имуществените отношения на съпрузите. Бяха установени три, различни по своето правно значение режима на имуществени отношения: законов режим на общност; законов режим на разделност и договорен режим. Създаде се регистър на имуществените отношения на съпрузите при Агенция по вписванията. В регистъра се вписват брачните договори и избраният от съпрузите режим на имуществени отношения.

Изложение:

Новият Семейен кодекс регламентира три режима на имуществени отношения на съпрузите: законов режим на общност; законов режим на разделност и договорен режим. Законовият режим на общност се прилага, когато встъпващите в брак не са избрали друг режим на имуществените си отношения, както и в случай, че са непълнолетни или поставени под ограничено запрещение. Законовият режим на разделност дава възможност правата, придобити от всеки от съпрузите по време на брака, да са негово лично притежание. Встъпващите в брак могат да уредят имуществени отношения помежду си с брачен договор.

При сключване на граждански брак, встъпващите представят на длъжностното лице по гражданското състояние обща декларация с нотариална заверка на подписите за избрания режим на имуществени отношения. Когато е сключен брачен договор, на длъжностното лице се представя удостоверение от нотариуса за датата на сключване на договора, както и регистрационния му номер. Приложимият режим на имуществени отношения и брачния договор се регистрират служебно в регистъра на имуществените отношения на съпрузите, администриран от Агенция по вписванията към Министерството на правосъдието.

Регистърът на имуществените отношения на съпрузите е единна централизирана електронна база данни, съдържаща информация за брачните договори и за приложимия законов режим на имуществените отношения на съпрузите. В регистъра се вписват и промените на режима на имуществените отношения между съпрузите, както и изменението и прекратяването на брачния договор, отбелязани в акта за сключен граждански брак. Регистрацията се извършва въз основа на уведомление по образец, попълнено и изпратено от длъжностно лице по гражданско състояние. Образецът на уведомление, одобрен от Министерството на правосъдието представлява приложение към чл. 10 от Наредба № 11 от 16 септември 2009 г. за реда за водене, съхраняване и достъп до регистъра на имуществените отношения на съпрузите, обн. ДВ. бр.76 от 25 Септември 2009 г., в сила от 01.10.2009 г. В него се съдържат данни за съпрузите, акта за граждански брак и избрания режим на имуществени отношения на съпрузите.

Информацията, която постъпва в Агенция по вписванията се вписва служебно. Въз основа на въведената информация от уведомлението, всички териториални звена на Агенция по вписванията извършват справки и издават удостоверения. При настъпване на промени в акт за сключен граждански брак, включително и при прекратяването му, се представя уведомление до съответната служба по регистрация. Всяко едно уведомление получава номер, като номерацията е последователна и приключва в края на всяка година. Съгласно разпоредбите на закона е създадена и възможност за подаване на уведомления от длъжностните лица по гражданско състояние по електронен път.

Воденето и съхраняването на регистъра се осъществява само в електронна форма. Регистърът е организиран като единна база данни за цялата страна. Всяко едно уведомление, постъпило за регистриране и приложените към него документи се съхраняват в електронна форма. Когато се представят за регистриране в Агенцията съответните документи, тя е длъжна да ги регистрира в информационната система на регистъра. Информацията се въвежда и съхранява в структуриран вид, съобразно постъпилото уведомление по чл. 19, ал. 2 от Семейния кодекс.

С оглед унификация и превенция от създаване на разнородна практика, е утвърден образец на уведомлението, който се изпраща от съответното лице по гражданско състояние.

Процедурата започва с подаване на уведомление по образец в съответната служба по регистрация. Образецът на уведомление предоставя възможност за избор на конкретно обстоятелство, поставено в зависимост от това дали се извършва първоначална регистрация, промяна на режима на имуществените отношения, промяна по вписано уведомление или се прекратява брака. В закона не се предвиждат изключения от правилото, че процедурата по регистрация започва чрез подаване на уведомление, предвид което във всеки случай на съставяне или отбелязване на промени в акт за сключен граждански брак, включително и при прекратяването му, трябва да се изпрати уведомление до съответното териториалното звено на Агенцията.

Входящият номер на уведомлението се формира от деня, месеца, годината, часа, минутата и секундата на регистрация, които се генерират автоматично от информационната системата.

Агенция по вписванията предоставя възможност за подаване на уведомления по електронен път - по реда на Закона за електронния документ и електронния подпис.

За всеки акт за граждански брак се води отделна партида в електронна форма, която се образува от всички въведени обстоятелства от постъпилото уведомление. Данните в партидата са структурирани, което позволява от една страна автоматизирано генериране на информация и издаване на справки и удостоверения, а от друга - съхраняване на история, относно настъпили във времето промени и извлечения на информация за тях. С цел сигурност на данните в регистъра се съхранява електронен образ (електронно копие) на уведомленията и приложените към тях документи. Това допринася за лесното извършване на справки по отношение на постъпилите документи.

Конкретизирани са данните в структурата на партидата на акта за граждански брак. В случаите когато едно лице е сключвало граждански брак повече от един път се осигурява връзка с партидите, открити по предходните му актове за граждански брак. Така данните се систематизират и организират хронологично с възможност за проследяване на историята им.

Информационната система на регистъра позволява да се автоматизира извършването на справки и издаването на удостоверения. Наредбата предвижда, че това може да се извършва от всяка една служба на Агенция по вписванията, по отношение на цялата страна, като по този начин се осигурява досъпътност, публичност и

прозрачност на регистъра, както и максимално бързо и ефективно обслужване на гражданите.

Информационната система на регистъра на имуществените отношения на съпрузите е уеб - базирана, което позволява осъществяването на лесен и бърз достъп за всички потребители до въведените данни и обстоятелства. Посредством интернет - портал Агенция по вписванията дава възможност външни потребители да извършват справки в регистъра. По този начин се осигурява бърз и лесен достъп до информацията в него, независимо от местоположението на ползвателите им.

Достъпът до информационната система на регистъра е персонализиран, т.е. всяка една промяна, извършвана в системата, индивидуализира лицето, което я е направило. Така се гарантира сигурността на данните в регистъра и се защитават по-добре интересите на гражданите и сигурността на оборота.

Източници:

Семеен кодекс, обн. ДВ. бр.47 от 23 юни 2009 г., изм. ДВ. бр.74 от 15 септември 2009 г., в сила 1 октомври 2009 г.

Наредба № 11 от 16 септември 2009 г. за реда за водене, съхраняване и достъп до регистъра на имуществените отношения на съпрузите, обн. ДВ. бр.76 от 25 Септември 2009 г., в сила от 01.10.2009 г.

www.registryagency.bg

нотариус Мирослава Димова-Савова

За контакти:

ст.ас. Анастас Христов Георгиев, катедра „Частноправни науки“, Юридически факултет, Русенски университет „Ангел Кънчев“, тел.: (082)- 845281, e-mail: angeorgiev@ru.acad.bg